

«قانون شهرداری‌ها» و «قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران»

جامع‌ترین، کامل‌ترین و به‌روزترین کتاب
«قانون شهرداری‌ها» و «قانون شوراهای اسلامی کشور»

ویرایش جدید با تجدیدنظر و اضافات

مؤلف: مهندس محمد عظیمی آقداش
پایه یک و پژوهشگر برتر نظام مهندسی

عنوان قراردادی: عنوان و نام پدیدآور:
 عنوان و نام پدیدآور: مشخصات نشر:
 مشخصات ظاهری: شابک:
 وضعیت فهرست نویسی: یادداشت:
 کتابنامه: ص. ۲۰۲
 شهرداری -- قوانین و مقررات -- ایران
 موضوع: شوراهای شهر -- قوانین و مقررات -- ایران
 موضوع: عظیمی آقداش، محمد، ۱۳۵۰ -
 شناسه افزوده: الف ۱۳۹۲ / ۲۸ / KMHy۹۲۷
 رده بندی کنگره: ۵۵۰۹/۳۴۲
 رده بندی دیویی: ۳۱۰۸۸۴۲
 شماره کتابشناسی ملی:

قانون شهرداری‌ها و قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران

مؤلف: مهندس محمد عظیمی آقداش

ناشر: پارسیا

شمارگان: ۱۵۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۰۱۰-۰۲-۰

مرکز پخش:

تهران، خیابان انقلاب، خیابان فخر رازی، خیابان شهدای ژاندارمری نورسیده
 به خیابان دانشگاه ساختمان ایرانیان، پلاک ۵۸، طبقه اول، واحد ۳ تلفن:
 ۹۲ - ۶۶۴۸۴۱۹۱
www.noavarpub.com

کلیه حقوق چاپ و نشر این کتاب مطابق با قانون حقوق مؤلفان و
 مصنفان مصوب سال ۱۳۴۸ برای ناشر محفوظ و منحصراً متعلق به نشر
 پارسیا می‌باشد. لذا هرگونه استفاده از کل یا قسمتی از این کتاب (از قبیل
 هر نوع چاپ، فتوکپی، اسکن، عکس برداری، نشر الکترونیکی، هر نوع
 انتشار به صورت اینترنتی، سی‌دی، دی‌وی‌دی، فیلم فایل صوتی یا
 تصویری و غیره) بدون اجازه کتبی از نشر پارسیا ممنوع بوده و شرعاً حرام
 است و متخلفین تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

فهرست مطالب

۷..... مقدمه مؤلف

۹..... قسمت اول: قانون شهرداری‌ها

۱۰..... قانون شهرداری‌ها مصوب ۱۳۳۴/۰۴/۱۱ با اصلاحات

۱۰..... قانون شهرداری‌ها- فصل اول: در تأسیس شهرداری

۱۲..... قانون شهرداری‌ها- فصل دوم : انتخابات انجمن شهر

۱۳..... قانون شهرداری‌ها- فصل سوم: در تشکیل انجمن شهر

۱۵..... قانون شهرداری‌ها- فصل چهارم: وظایف انجمن شهر

۱۷..... قانون شهرداری‌ها- فصل پنجم: در انتخابات شهردار و معاون شهرداری

۱۸..... قانون شهرداری‌ها- فصل ششم: در وظایف شهرداری

۳۱..... قانون شهرداری‌ها- فصل هفتم: مقررات استخدامی و مالی

۳۹..... قانون شهرداری‌ها- فصل هشتم: در مقررات جزایی

۴۰..... قانون شهرداری‌ها- فصل نهم: خاتمه

قسمت دوم: قانون شوراهای اسلامی کشور (قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات

شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران با اصلاحات و الحاقات بعدی)..... ۵۹

قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران با

اصلاحات و الحاقات بعدی

۶۰..... قانون شوراهای اسلامی کشور- فصل اول: تشکیلات

۶۵..... قانون شوراهای اسلامی کشور- فصل دوم: انتخابات

۸۲..... قانون شوراهای اسلامی کشور- فصل سوم: وظایف و اختیارات شوراها

۹۷..... قانون شوراهای اسلامی کشور- فصل چهارم: ترتیب رسیدگی به تخلفات

۱۰۴..... قانون شوراهای اسلامی کشور- فصل پنجم: سایر مقررات

آیین‌نامه اجرایی ماده ۸۰ (ماده ۹۰ تنقیحی) قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای

اسلامی کشور و انتخاب شهرداران، مصوب ۱۳۹۶/۰۷/۰۵

دستورالعمل ماده ۴ آیین‌نامه اجرایی ماده ۹۰ قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای

اسلامی کشور و انتخاب شهرداران، مصوب ۱۳۷۵ و اصلاحات بعدی

شیوه‌نامه ماده ۹ آیین‌نامه اجرایی ماده ۹۰ قانون تشکیلات، وظایف، و انتخابات شوراهای اسلامی

کشور و انتخاب شهرداران، مصوب ۱۳۷۵ و اصلاحات بعدی

- قسمت سوم: پیوست‌ها** ۱۱۷
- پیوست شماره ۱: قانون فهرست نهاده‌ها و مؤسسات عمومی غیردولتی مصوب ۱۳۷۳/۴/۱۹ ۱۱۸
- پیوست شماره ۲: قانون اصلاح ماده ۱۹ اصلاحی قانون کیفر عمومی مصوب ۱۳۲۸/۰۴/۷ ... ۱۲۰
- پیوست شماره ۳: آیین‌نامه احداث بنا در خارج از محدوده قانونی و حریم شهرها مصوب ۱۳۵۵/۰۲/۲۷ ۱۲۳
- پیوست شماره ۴: قانون منع فروش و واگذاری اراضی فاقد کاربری مسکونی برای امر مسکن به شرکت‌های تعاونی مسکن و سایر اشخاص حقیقی و حقوقی مصوب ۱۳۸۱/۰۵/۰۶ ۱۲۷
- پیوست شماره ۵: آیین‌نامه اجرایی قانون منع فروش و واگذاری اراضی فاقد کاربری مسکونی برای امر مسکن به شرکت‌های تعاونی مسکن و سایر اشخاص حقیقی و حقوقی مصوب ۱۳۸۳/۰۳/۰۶ ۱۳۰
- پیوست شماره ۶: قانون حفظ کاربری اراضی زراعی و باغ‌ها، مصوب ۱۳۷۴/۰۳/۳۱ ۱۳۶
- پیوست شماره ۷: آیین‌نامه اجرایی قانون حفظ کاربری اراضی زراعی و باغ‌ها، مصوب ۱۳۸۶/۰۳/۰۳ ۱۴۲
- پیوست شماره ۸: قانون جلوگیری از خرد شدن اراضی کشاورزی و ایجاد قطعات مناسب فنی، اقتصادی مصوب ۱۳۸۳/۰۱/۲۵ ۱۵۳
- پیوست شماره ۹: آیین‌نامه اجرایی قانون جلوگیری از خرد شدن اراضی کشاورزی و ایجاد قطعات مناسب فنی، اقتصادی، مصوب ۱۳۹۵/۱۲/۰۸ ۱۵۶
- پیوست شماره ۱۰: قانون رسیدگی به تخلفات اداری، مصوب ۱۳۷۲/۰۹/۰۷ ۱۶۱
- قانون رسیدگی به تخلفات اداری - فصل اول: تشکیلات و حدود و وظایف ۱۶۱
- قانون رسیدگی به تخلفات اداری - فصل دوم: تخلفات اداری ۱۶۳
- قانون رسیدگی به تخلفات اداری - فصل سوم: مجازات‌ها ۱۶۵
- قانون رسیدگی به تخلفات اداری - فصل چهارم: سایر مقررات ۱۶۹
- پیوست شماره ۱۱: آیین‌نامه اجرایی قانون رسیدگی به تخلفات اداری، مصوب ۱۳۷۳/۰۷/۲۷ ۱۷۳
- آیین‌نامه اجرایی قانون رسیدگی به تخلفات اداری فصل اول: تشکیلات، وظایف و صلاحیت ۱۷۳
- آیین‌نامه اجرایی قانون رسیدگی به تخلفات اداری فصل دوم: شروع به رسیدگی ۱۷۶
- آیین‌نامه اجرایی قانون رسیدگی به تخلفات اداری فصل سوم: چگونگی رسیدگی به تخلفات ۱۷۸
- آیین‌نامه اجرایی قانون رسیدگی به تخلفات اداری فصل چهارم: هماهنگی و نظارت ۱۸۱
- آیین‌نامه اجرایی قانون رسیدگی به تخلفات اداری فصل پنجم: سایر مقررات ۱۸۴
- پیوست شماره ۱۲: قانون مربوط به تملک زمین‌ها برای اجرای برنامه‌های شهرسازی، مصوب ۱۳۳۹/۰۳/۱۷ ۱۸۶

پیوست شماره ۱۳: طرح آیین‌نامه اجرائی قانون مربوط به تملک زمین‌ها برای اجرای برنامه‌های شهرسازی، مصوب ۱۳۳۹/۰۸/۱۴.....	۱۹۰
پیوست شماره ۱۴: قانون مجازات انتشار و افشای اسناد محرمانه و سری دولتی، مصوب ۱۳۵۳/۱۱/۲۹.....	۱۹۲
پیوست شماره ۱۵: آیین‌نامه طرز نگهداری اسناد سری و محرمانه دولتی و طبقه‌بندی و نحوه مشخص نمودن نوع اسناد و اطلاعات، مصوب ۱۳۵۴/۱۰/۰۱.....	۱۹۴
قسمت اول: طبقه‌بندی اسناد.....	۱۹۴
قسمت دوم: نحوه مشخص کردن نوع اسناد سری و محرمانه.....	۱۹۵
قسمت سوم: طرز نگاهداری اسناد سری و محرمانه.....	۱۹۵
ضمیمه شماره ۱: مواد منسوخ از (قانون شهرداری‌ها) و (قانون شوراهای اسلامی کشور).....	۱۹۹
ضمیمه شماره ۲: موارد نامعتبر (قانون شهرداری‌ها) و (قانون شوراهای اسلامی کشور).....	۲۰۱
منابع و مأخذ.....	۲۰۲

نشر پارسیا ضمن ارج نهادن و قدردانی از اعتماد شما به کتاب‌های این انتشارات، به استحضارات می‌رساند که همکاران این انتشارات، اعم از مؤلفان و مترجمان و کارگروه‌های مختلف آماده‌سازی و نشر کتاب، تمامی سعی و همت خود را برای ارائه کتابی درخور و شایسته شما فرهیخته گرامی به کار بسته‌اند و تلاش کرده‌اند که اثری را ارائه نمایند که از حداقل‌های استاندارد یک کتاب خوب، هم از نظر محتوایی و غنای علمی و فرهنگی و هم از نظر کیفیت شکلی و ساختاری آن، برخوردار باشد.

با این وجود، علی‌رغم تمامی تلاش‌های این انتشارات برای ارائه اثری با کمترین اشکال، باز هم احتمال بروز ایراد و اشکال در کار وجود دارد و هیچ اثری را نمی‌توان الزاماً مبرا از نقص و اشکال دانست. از سوی دیگر، این انتشارت بنا به تعهدات حرفه‌ای و اخلاقی خود و نیز بنا به اعتقاد راسخ به حقوق مسلم خوانندگان گرامی، سعی دارد از هر طریق ممکن، به‌ویژه از طریق فراخوان به خوانندگان گرامی، از هرگونه اشکال احتمالی کتاب‌های منتشره خود آگاه شده و آن‌ها را در چاپ‌ها و ویرایش‌های بعدی آن‌ها رفع نماید.

لذا در این راستا، از شما فرهیخته گرامی تقاضا داریم در صورتی که حین مطالعه کتاب، با غلط‌های محتوایی و املائی برخورد نمودید، لطفاً این موارد را در کتاب و یا برگه جداگانه‌ای یادداشت نمایید و به صورت عکس، به همراه ذکر نام و شماره تماس خود، از طریق منوی بالای سایت پارسیا، قسمت پشتیبانی (تیکت) و یا اسکن کردن بارکد زیر به واحد علمی ارسال نمایید، تا این موارد بررسی شده و در چاپ‌ها و ویرایش‌های بعدی کتاب، اعمال و اصلاح گردد و باعث هرچه پربارتر شدن محتوای کتاب و ارتقاء سطح کیفی، شکلی و ساختاری آن گردد.

نشر پارسیا، ضمن ابراز امتنان از این عمل متعهدانه و مسئولانه شما خواننده فرهیخته و گرانقدر، به منظور تقدیر و تشکر از این همدلی و همکاری علمی و فرهنگی، پس از بررسی کارشناسان پارسیا، در صورتی که اصلاحات درست و بجا باشد، متناسب با میزان موارد ارسال شده، به رسم ادب و قدرشناسی، کد تخفیفی جهت خرید کتاب‌های نشر پارسیا به شما ارائه می‌شود.

همچنین نشر پارسیا و پدیدآورندگان کتاب، از هرگونه پیشنهادها، نظرات، انتقادات و راه کارهای شما عزیزان در راستای بهبود کتاب، و هرچه بهتر شدن سطح کیفی و علمی آن صمیمانه و مشتاقانه استقبال می‌نمایند.

در همین راستا از طریق پشتیبانی سایت (تیکت) با ما در ارتباط باشید.

QR Code Scan

دسترسی سریع به پشتیبانی (تیکت)

واحد علمی - گزارش اصلاحات

قانون شهرداری‌ها یکی از قدیمی‌ترین قوانین شهری ایران است که در سال ۱۲۸۵ پس از تأسیس مجلس شورای ملی، بعد از قانون اساسی مشروطه با نام قانون بلدیّه تهیه و تدوین گردید و در سال ۱۳۳۴ به قانون شهرداری‌ها تغییر نام یافت که از آن تاریخ به امروز اصلاحات و الحاقات متعددی در آن صورت گرفته است و آخرین اصلاحیه آن مربوط به بند ۲۴ ماده ۵۵ به تاریخ ۱۴۰۱/۰۲/۱۱ می‌باشد، که در قریب بیش از ۱۴۷۰ شهر ایران زمین، قانون شهرداری‌ها ملاک عمل بوده و جاری و ساری است.

با توجه به تصویب قوانین متعدد مربوط به شهرداری که طبق گزارش شماره ۲۱۰۳۵۱۵ مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی به تاریخ ۱۳۷۷/۰۸/۲۴ بیش از ۲۶۸ قانون مربوط به شهرداری‌ها از تاریخ ۱۲/۰۳/۱۲۸۶ تا تصویب «قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران» می‌باشد. و به همین دلیل «قانون شهرداری‌ها» و «قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران»، از تاریخ تصویب، بارها و بارها اصلاح و یا تغییر یافته‌اند، لذا بر آن شدیم که:

«قانون شهرداری‌ها» و «قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای

اسلامی کشور و انتخاب شهرداران» را براساس آخرین اصلاحات و الحاقات و تغییرات تا اسفند ماه سال ۱۴۰۲ خورشیدی، به شیوه متفاوت و دگراندیش بر این اساس که؛ قوانین و مقررات مذکور در متن آنها، تا حد ممکن به صورت پاورقی و یا به شکل پیوست جداگانه در آخر کتاب ارائه شده تا نیازی رجوع به سایر منابع نداشته نباشد و مضاف بر آن جهت استفاده مطلوب و بهینه، موارد **ملغی شده/ منسوخ/ حذف گردیده/ نامعتبر نیز به صورت (Underline)**

زیر خطدار در کل کتاب مشخص و معین شده‌است.

امید آن که مجموعه حاضر نیز همچون سایر کتب تألیفی مؤلف، مورد استفاده جامعه هدف، به‌ویژه مدیران شهری، کارکنان خدوم شهرداری‌ها، اعضای اندیشمند شوراهای اسلامی شهرها و علی‌الخصوص شهروندان مطالبه‌گر کشور عزیزمان ایران پهناور قرار گرفته باشد.

محمد عظیمی آقداش

اسفند ماه ۱۴۰۲ خورشیدی

هشدار

کلیه حقوق چاپ و نشر این کتاب

مطابق با قانون حقوق مؤلفان و مصنفان و هنرمندان مصوب سال ۱۳۴۸ و آیین‌نامه اجرایی آن مصوب ۱۳۵۰، برای ناشر محفوظ و منحصراً متعلق به نشر پارسیا است. لذا هر گونه استفاده از کل یا قسمتی از مطالب، اشکال، نمودارها، جداول و تصاویر این کتاب، در دیگر کتب، مجلات، نشریات، سایت‌ها، شبکه‌های اجتماعی و موارد دیگر، و نیز هر گونه بهره‌برداری از مطالب این کتاب تحت هر عنوانی از قبیل چاپ، فتوکپی، اسکن، تایپ از آن، تهیه فایل پی دی اف و عکس‌برداری از کتاب، و همچنین هر نوع انتشار به صورت اینترنتی، الکترونیکی، سی دی، دی وی، فیلم، فایل صوتی یا تصویری و غیره بدون اجازه کتبی از نشر پارسیا ممنوع و غیرقانونی بوده و شرعاً نیز حرام است، و متخلفین تحت پیگرد قانونی و قضایی قرار می‌گیرند.

ماده ۲۲ قانون حمایت حقوق مؤلفان و مصنفان و هنرمندان:

هر کس تمام یا قسمتی از اثر دیگری را که مورد حمایت این قانون است بنام خود یا بنام پدیدآورنده بدون اجازه او و با عالماً و عامداً بنام شخص دیگری غیر از پدیدآورنده، نشر یا پخش یا عرضه کند به حبس تأدیبی از ۶ ماه تا ۳ سال محکوم خواهد شد.

با توجه به اینکه هیچ کتابی از کتب نشر پارسیا به صورت فایل ورد یا پی دی اف و موارد این‌چنین، توسط این انتشارات در هیچ سایت اینترنتی و یا شبکه اجتماعی ارائه نشده است، لذا در صورتی که هر سایت، کانال و گروهی در شبکه‌های اجتماعی اقدام به تایپ، اسکن و یا موارد مشابه نماید و کل یا قسمتی از متن کتب نشر پارسیا را در رسانه‌های مذکور قرار دهد و یا اقدام به فروش آن نماید، توسط کارشناسان امور اینترنتی این انتشارات که روزانه محتوای سایت‌ها و شبکه‌های اجتماعی را پایش می‌نمایند، بررسی و در صورت مشخص شدن هرگونه تخلف، ضمن اینکه این کار از نظر قانونی غیر مجاز و از نظر شرعی نیز حرام می‌باشد، و کیل قانونی انتشارات از طریق وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، پلیس فتا (پلیس رسیدگی به جرایم رایانه‌ای و اینترنتی) و نیز سایر مراجع قانونی، اقدامات مقتضی را به عمل آورده، و طی انجام مراحل قانونی و اقدامات قضایی، خاطیان را مورد پیگرد قانونی و قضایی قرار داده و کلیه خسارات وارده به این انتشارات و مؤلف از متخلفان اخذ خواهد شد.

همچنین در صورتی که هر یک از کتابفروشی‌ها، اقدام به تهیه کپی، جزوه، چاپ دیجیتال، چاپ آفست و ... از کتب انتشارات پارسیا نموده و اقدام به فروش آن نمایند، ضمن اطلاع‌رسانی تخلفات کتابفروشی مزبور به سایر همکاران و مؤرّعین محترم، از طریق وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، اتحاذیه ناشران، و انجمن ناشران دانشگاهی و نیز مراجع قانونی و قضایی اقدام به استیفای حقوق خود از متخلف می‌نماید.

بعضاً مشاهده می‌شود که افراد ناآگاه بدون اطلاع از موارد و ماده قانون فوق (و حتی گاهی با نیت کمک به دیگران) اقدام به انتشار فایل کتاب ناشر در شبکه‌های اجتماعی یا فضای مجازی می‌نمایند و با اینکار علاوه به وارد نمودن خسارات جبران‌ناپذیر به ناشر و مؤلف، باعث تعطیلی و بیکاری خیل عظیمی از شاغلین در بسیاری از مشاغل مربوط به کتاب مانند ناشر، مؤلف، کتاب‌فروش، لیتوگرافی، صحافی، چاپخانه، موزع و ... می‌گردند. و از طرف دیگر شخص خاطی با این کار مورد شکایت حقوقی و کیفری ناشر و مؤلف قرار می‌گیرد و باید علاوه بر پرداخت تمامی خسارات وارده به ناشر و مؤلف، متحمل جزای حبس تأدیبی نیز باشد. لذا خواهشمند است با آگاهی از مطالب فوق، ناشران را در ارائه خدمات هر چه بیشتر و بهتر یاری فرمایید.

خرید، فروش، تهیه، استفاده و مطالعه از روی نسخه غیراصل کتاب،

از نظر قانونی غیرمجاز، و شرعاً نیز حرام است.

انتشارات پارسیا از خوانندگان گرامی خود درخواست دارد که در صورت مشاهده هر گونه تخلف از قبیل موارد فوق، مراتب را از طریق تلفن‌های انتشارات پارسیا به شماره‌های ۹۲ - ۶۶۴۸۲۱۹۰ - ۲۱ یا از طریق منوی بالای سایت نشر پارسیا، قسمت پشتیبانی (تیکت) و یا اسکن کردن بارکد زیر به واحد مدیریت ارسال نمایید، تا از تضييع حقوق ناشر، پدیدآورنده و نیز خود خوانندگان محترم جلوگیری به عمل آید، و در راستای انجام این امر مهم، به عنوان تشکر و قدردانی، از کتب انتشارات پارسیا نیز هدیه دریافت نمایند.

QR Code Scan

دسترسی سریع به پشتیبانی (تیکت)

واحد مدیریت - گزارش تخلفات

قسمت اول

— ♦ قانون شهرداری‌ها

قانون شهرداری‌ها

مصوب ۱۳۳۴/۰۴/۱۱ با اصلاحات

قانون شهرداری‌ها - فصل اول: در تأسیس شهرداری

ماده ۱ (قانون شهرداری‌ها): در هر محل که جمعیت آن حداقل به پنج هزار نفر بالغ باشد شهرداری تأسیس می‌گردد.

توضیحات و نکات تکمیلی

ماده ۴ (قانون تعاریف و ضوابط تقسیمات کشوری، مصوب ۱۳۶۲/۰۴/۱۵): شهر، محلی است با حدود قانونی که در محدوده جغرافیایی بخش واقع شده و از نظر بافت ساختمانی، اشتغال و سایر عوامل، دارای سیمایی با ویژگی‌های خاص خود بوده به طوری که اکثریت ساکنان دائمی آن در مشاغل کسب، تجارت، صنعت، کشاورزی، خدمات و فعالیت‌های اداری اشتغال داشته و در زمینه خدمات شهری از خودکفایی نسبی برخوردار و کانون مبادلات اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و سیاسی حوزه جذب و نفوذ پیرامون خود بوده و حداقل دارای ده هزار نفر جمعیت باشد.

تبصره ۱ (نامعتبر، طبق ابلاغیه ۸۵۷۸ مورخه ۱۴۰۱/۰۱/۲۳):^۱ تعیین محدوده شهری به پیشنهاد شورای شهر و تصویب وزارتین کشور و مسکن و شهرسازی خواهد بود.

تبصره ۲: محله، مجموعه ساختمان‌های مسکونی و خدماتی است که از لحاظ بافت اجتماعی ساکنانش خود را اهل آن محل می‌دانند و دارای محدوده معین است حدود محله‌های شهر تابع تقسیمات شهرداری خواهد بود.

۱. ردیف ۴۰ قانون فهرست قوانین و احکام نامعتبر در حوزه شوراها و شهرداری‌ها (ابلاغیه شماره ۸۵۷۸ مورخه

تبصره ۳: منطقه، در شهرهای بزرگ از به هم پیوستن چند محله، منطقه شهری تشکیل می‌شود.

تبصره ۴: حوزه شهری، به کلیه نقاطی اطلاق می‌شود که در داخل و خارج محدوده قانونی شهر قرار داشته و از حدود ثبتی و عرفی واحدی تبعیت کنند.

تبصره ۵: (اصلاحیه مورخه ۱۳۸۹/۰۴/۱۲): روستاهای مرکز بخش با هر جمعیتی و روستاهای واجد شرایط چنانچه دارای سه هزار و پانصد نفر جمعیت باشند شهر شناخته می‌شوند.

ماده ۶: (آیین‌نامه اجرایی قانون تعاریف و ضوابط تقسیمات کشوری، مصوب ۱۳۶۲/۰۴/۱۵): تشخیص و شناخت شهر بر اساس ضوابط و معیارهای مندرج در ماده ۴ قانون تقسیمات کشوری موکول به پیشنهاد وزارت کشور و تصویب هیأت وزیران می‌باشد.

تبصره: در نقاطی که شهر شناخته می‌شود، شهرداری تأسیس می‌گردد. نحوه تأسیس و اداره امور شهرداری در محدوده قانونی شهر و سایر نقاط واقع در حوزه شهری را قانون معین می‌کند.

تبصره ۱: در هر نقطه که از نظر موقعیت و اهمیت تشکیل شهرداری ضرورت داشته‌باشد ولو جمعیت آن به پنج هزار نفر بالغ نشود وزارت کشور می‌تواند در آن محل دستور تشکیل انجمن و شهرداری بدهد و چنانچه پس از تشکیل شهرداری در نقاط مزبور ضمن عمل معلوم شود عوارض وصولی تکافوی هزینه شهرداری را نمی‌نماید و با در نظر گرفتن وضع اقتصادی و مالی محل برای اداره امور شهرداری درآمد جدیدی نمی‌توان تهیه نمود وزارت کشور مجاز است شهرداری این قبیل نقاط را منحل نماید.

تبصره ۲: (نامعتبر): طبق «ردیف ۴۰ ماده واحده قانون فهرست قوانین و احکام نامعتبر در حوزه شوراها و شهرداری‌ها، مصوب ۱۴۰۰/۱۱/۱۰»، منسوخ شده است.^۱

ماده ۲: (قانون شهرداری‌ها- نامعتبر): طبق «ردیف ۴۰ ماده واحده قانون فهرست قوانین و احکام نامعتبر در حوزه شوراها و شهرداری‌ها، مصوب ۱۴۰۰/۱۱/۱۰»، منسوخ شده است.^۲

۱. **تبصره ۲ ماده ۱:** (قانون شهرداری‌ها- نامعتبر): در نقاطی که فقط در بعضی از فصول برقراری شهرداری لازم باشد برای فصل مزبور و همچنین برای چند محل که به یکدیگر نزدیک و جمعاً اقتضای تشکیل شهرداری داشته‌باشند می‌توان یک شهرداری تأسیس کرد.

۲. **ماده ۲:** (قانون شهرداری‌ها- نامعتبر): حدود حوزه هر شهرداری به وسیله شهرداری با تصویب انجمن شهر تعیین می‌شود و پس از موافقت شورای شهرستان و تصویب وزارت کشور قابل اجرا است.

تبصره: (الحاقیه مورخه ۱۳۴۲/۰۷/۱۳- نامعتبر): هرگونه اقدامات عمرانی و خانه‌سازی و ایجاد مؤسسات عمومی تأسیس برق و آب و شبکه وسایل نقلیه و نظایر آن در حومه شهر از طرف مالکین و ساکنین و اشخاص منوط به موافقت قبلی وزارت کشور و نظارت آن وزارت می‌باشد.

ماده ۳ (قانون شهرداری‌ها): شهرداری دارای شخصیت حقوقی است.^۱

قانون شهرداری‌ها - فصل دوم^۲: انتخابات انجمن شهر^۳

ماده ۴ (قانون شهرداری‌ها - نامعتبر): به موجب «ردیف ۱۶ ماده واحده قانون فهرست قوانین و

احکام نامعتبر در حوزه انتخابات مصوب ۱۳۴۰/۱۱/۱۰»، منسوخ شده است.^۴

ماده ۵ (قانون شهرداری‌ها - منسوخ): به موجب «جزء ۱ قانون اصلاح پاره‌ای از مواد و الحاق مواد

جدید به قانون شهرداری مصوب سال ۱۳۳۴، مصوب ۱۳۴۵/۱۱/۲۷»، حذف شده است.^۵

ماده ۶ (قانون شهرداری‌ها - منسوخ): به موجب «جزء ۱ قانون اصلاح پاره‌ای از مواد و الحاق مواد

جدید به قانون شهرداری مصوب سال ۱۳۳۴، مصوب ۱۳۴۵/۱۱/۲۷»، حذف شده است.^۶

۱. جهت اطلاعات بیشتر و توضیحات تکمیلی، به پیوست شماره ۱ «قانون فهرست نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی»، رجوع شود.

۲. به موجب «ردیف ۱۶ ماده واحده قانون فهرست قوانین و احکام نامعتبر در حوزه انتخابات مصوب ۱۳۴۰/۱۱/۱۰»، ماده ۴، مواد ۷ تا ۱۴، ماده ۱۵ به استثناء تبصره ۴، مواد ۱۶ تا ۳۲ قانون شهرداری‌ها مصوب ۱۳۳۴/۰۴/۱۱ منسوخ شده است.

۳. با توجه به فصل هفتم قانون اساسی مصوب ۱۳۵۸ با عنوان قانون شوراهای و قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مصوب ۱۳۷۵/۰۲/۰۱، شورای شهر جایگزین انجمن شهر شده است.

۴. ماده ۴ (قانون شهرداری‌ها - نامعتبر): هر حوزه شهرداری انجمنی خواهد داشت به نام انجمن شهر که اعضاء آن از طرف اهالی مستقیماً و با رأی مخفی به اکثریت نسبی برای مدت چهار سال انتخاب می‌شوند.

۵. ماده ۵ (قانون شهرداری‌ها - منسوخ): حوزه هر شهرداری برای انتخاب نمایندگان انجمن به نسبت تقریبی جمعیت به حوزه‌ها تقسیم می‌شود و ساکنین هر حوزه سه نفر نماینده برای تشکیل انجمن شهر انتخاب می‌کنند.

۶. ماده ۶ (قانون شهرداری‌ها - حذف شده): تقسیم‌بندی شهر به حوزه‌های انتخابیه در کمیسیون مرکب از فرماندار یا بخشدار، شهردار، رئیس شهربانی، رئیس آمار و رئیس ثبت اسناد که به دعوت فرماندار یا بخشدار تشکیل می‌شود به عمل آمده و پس از تهیه نقشه و تصویب کمیسیون به موقع اجرا گذاشته می‌شود.

تبصره ۱ ماده ۶ (قانون شهرداری‌ها - نامعتبر): هرگاه یکی از ادارات مذکور در فوق در محل تشکیل نشده باشد و یا یک یا چند نفر از رؤسای ادارات در محل نباشند حضور سایر رؤسای دوائر دولتی به تشخیص و دعوت فرماندار یا بخشدار برای تهیه نقشه تقریبی حوزه‌های انتخابیه شهر کافی خواهد بود.

تبصره ۲ ماده ۶ (قانون شهرداری‌ها - نامعتبر): جمعیتی که ملاک تعیین عده نمایندگان هر شهر است تا سه دوره مأخذ عمل خواهد بود و پس از آن اگر اضافه یا نقصانی حاصل کند آن اضافه یا نقصان در انتخابات دوره چهارم رعایت خواهد شد.

مواد ۷ تا ۱۵ (قانون شهرداری‌ها- نامعتبر): به موجب «ردیف ۱۶ ماده واحده قانون فهرست قوانین و احکام نامعتبر در حوزه انتخابات، مصوب ۱۴۰۰/۱۱/۱۰»، منسوخ شده است.

تبصره ۴ ماده ۱۵ (قانون شهرداری‌ها): وزارت کشور مکلف است نسبت به تشکیل انجمن شهر در کلیه نقاطی که شهرداری تأسیس شده یا بشود اقدام نماید.

مواد ۱۶ تا ۳۲ (قانون شهرداری‌ها- نامعتبر): به موجب «ردیف ۱۶ ماده واحده قانون فهرست قوانین و احکام نامعتبر در حوزه انتخابات، مصوب ۱۴۰۰/۱۱/۱۰»، منسوخ شده است.

قانون شهرداری‌ها- فصل سوم: در تشکیل انجمن شهر

ماده ۳۳ (قانون شهرداری‌ها- اصلاحیه مورخه ۱۳۴۵/۱۱/۲۷): به محض این که انتخابات خاتمه یافت و اعتبارنامه دوئلث از نمایندگان صادر و به آنها داده شد فرماندار یا بخشدار مکلف است ظرف یک هفته وسائل تشکیل انجمن را فراهم سازد انجمن بلافاصله تحت ریاست مسن‌ترین اعضاء و به منشی‌گری دو نفر از جوان‌ترین اعضاء تشکیل جلسه داده به شرح ماده ۳۵ سوگند یاد می‌کند و سپس به انتخاب هیأت رئیسه مرکب از یک رئیس و یک یا دو نایب رئیس و دو منشی به رأی مخفی و اکثریت نسبی برای مدت یک سال اقدام می‌نماید و هرگاه در انتخاب اعضاء هیأت رئیسه تساوی آراء حاصل شود با قرعه از بین انتخاب‌شدگان تعیین خواهد شد انتخاب مجدد همان اشخاص بعد از انقضای مدت یک سال بلامانع است.

تبصره (حذف شده): طبق «جزء ۱۳ ماده واحده قانون اصلاح پاره‌ای از مواد و الحاق مواد جدید به قانون شهرداری مصوب سال ۱۳۳۴، مصوب ۱۳۴۵/۱۱/۲۷»، حذف شده است.^۱

ماده ۳۴ (قانون شهرداری‌ها): نظم جلسات با رئیس و در غیاب او با نایب رئیس است و کسانی که مٌخل نظم باشند به امر رئیس اخراج می‌شوند و در صورت وقوع جرم مرتکب با صورت‌مجلس به مراجع قانونی تسلیم می‌گردد.

۱. **تبصره ماده ۳۳** (قانون شهرداری‌ها- حذف شده): تجدید انتخاب همان اشخاص بعد از انقضای مدت یک سال بلامانع است.

ماده ۳۵ (قانون شهرداری‌ها- نامعتبر): به موجب «ردیف ۴۰ ماده واحده قانون فهرست قوانین و احکام نامعتبر در حوزه شوراها و شهرداری‌ها، مصوب ۱۴۰۰/۱۱/۱۰»، منسوخ شده است.^۱

ماده ۳۶ (قانون شهرداری‌ها- نامعتبر): به موجب «ردیف ۴۰ ماده واحده قانون فهرست قوانین و احکام نامعتبر در حوزه شوراها و شهرداری‌ها، مصوب ۱۴۰۰/۱۱/۱۰»، منسوخ شده است.^۲

۱. **ماده ۳۵** (قانون شهرداری‌ها- نامعتبر): اعضای انجمن در اولین جلسه که به ریاست مسن‌ترین اعضای تشکیل می‌شود سوگند یاد خواهند کرد. همچنین در هر موقع که عضو جدیدی وارد انجمن شود آن عضو در اولین جلسه انجمن سوگند یاد خواهد کرد.

متن سوگندنامه:

امضا کنندۀ یا امضا کنندگان زیر خداوند را به شهادت طلبیده و به قرآن مجید سوگند یاد می‌کنیم که در انجام وظایف قانونی خود ساعی بوده مادام که در انجمن شهر عضویت داریم با نهایت جد و جهد و رعایت صرفه و صلاح در پیشرفت امور شهر و شهرداری اهتمام نمائیم.

تبصره ماده ۳۵ (قانون شهرداری‌ها، الحاقیه مورخه ۱۳۴۵/۱۱/۲۷- نامعتبر): پیروان اقلیت‌های مذهبی به کتاب دینی خود سوگند یاد می‌کنند.

۲. **ماده ۳۶** (قانون شهرداری‌ها- نامعتبر): برای رسمیت جلسات لااقل حضور دوثلث از کلیه اعضای لازم است و تصمیمات‌شان به اکثریت بیش از نصف حاضرین معتبر است و در صورت تساوی آراء رأی طرفی که رئیس با آن موافقت دارد مناط اعتبار است هرگاه برای مذاکره و اخذ رأی در مطلبی عده لازم در جلسه حاضر نشدند در جلسه بعد برای طرح همان مطلب حضور نصف بعلاوه یک کلیه اعضای کافی خواهد بود ولی در مسائل مهم از قبیل تصویب بودجه و تغییر نقشه شهر و احداث خیابان و لوله‌کشی آب و ساختن زیرآب‌ها و وضع عوارض و امور متشابه به آن لااقل حضور دوثلث لازم است عده دوثلث و نصف بعلاوه یک از عده‌ای است که به موجب ماده ۷ این قانون بایستی انتخاب شده باشند.

تبصره (نامعتبر): هرگاه یک یا چند تن از اعضای پس از حضور در انجمن و رسمیت یافتن آن برای جلوگیری از انجام تکالیف و وظائف مقررۀ که بر طبق این قانون برای انجمن‌ها تعیین گردیده جلسه را به قصد از اکثریت انداختن ترک کنند در حکم غائب در آن جلسه محسوب خواهند شد.

ماده ۷ (قانون شهرداری‌ها، اصلاحیه مورخه ۱۳۴۵/۱۱/۲۷- نامعتبر): تعداد اعضای انجمن شهرها بدین ترتیب تعیین می‌شود:

تهران سی نفر.

شهرهای از دویست و پنجاه هزار نفر جمعیت به بالا پانزده نفر.

شهرهای از صد هزار نفر تا دویست و پنجاه هزار نفر جمعیت دوازده نفر.

شهرهای از پنجاه هزار تا صد هزار نفر جمعیت نه نفر.

شهرهای از ده هزار تا پنجاه هزار نفر جمعیت هفت نفر.

شهرهای کمتر از ده هزار نفر پنج نفر.

تبصره ماده ۷ (قانون شهرداری‌ها، اصلاحیه مورخه ۱۳۵۵/۰۴/۱۵- نامعتبر): جمعیتی که ملاک تعیین عده نمایندگان هر حوزه است آخرین سرشماری عمومی کشور است که نتیجه آن قبل از صدور دستور شروع انتخابات انجمن شهر رسماً اعلام شده باشد.